

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

RAPORT ȘTIINȚIFIC pentru anul 2022

Proiectul *Cadrul conceptual, metodologic și managerial al educației nonformale în Republica Moldova*

Cifrul 20.80009.0807.23

Prioritatea strategică IV – Provocări societale

Aprobat prin Decizia Consiliului *Autorității contractante* Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare nr. 05 din 28.12.2021. Ordinul *Autorității contractante* nr. 03 – PC din 07.02.2022.

Contract (de finanțare/cu privire la finanțarea și executarea proiectului) nr.115/2PS
din „03” ianuarie 2022

Conducător / Coordonator IȘE de proiect

Nume, Prenume Andrieș Vasile

CUPRINS:

1. Lista executorilor (Anexa nr.1)
2. Sarcinile propuse spre realizare pentru semestrul I (tr. I și tr. II)
3. Rezultatele științifice ale cercetărilor efectuate în cadrul proiectului pentru etapa de raportare
4. Concluzii
5. Lista publicațiilor științifice ce țin de rezultatele obținute în cadrul proiectului (Anexa nr.2)
6. Alte date importante (Conform Anexei 3 din rapoartele individuale)

1. **Lista executorilor** (*funcția în cadrul proiectului, titlul științific, semnătura*)

Nr d/o	Numele/Prenumele	Titlul științific	Funcția în cadrul proiectului
1	Andrieș Vasile	Dr.	Cerc. șt. sup.
2	Cosumov Marina	Dr.	Cerc. șt. coord.
3	Nicolaescu Gheorghe	-	Cerc. șt.

2. **Sarcinile propuse spre realizare:**

- identificarea și analiza metodologiei și instrumentelor de evaluare pentru ENF la nivel european și internațional;
- analiza metodologiei și instrumentelor de evaluare a curricula pentru ENF în România și Republica Moldova;
- stabilirea etapelor, modalităților și principiilor de elaborare a metodologiei de evaluare a educației nonformale a elevilor;
- analiza poziției cadrelor didactice, a elevilor și părinților privind procesul didactic și modalitățile de evaluare în instituțiile extrașcolare cu profil artistic;
- elaborarea și publicarea articolelor în reviste științifice naționale și internaționale;
- elaborarea și aplicarea programului experimental privind metodologia de evaluare în ENF a elevilor pentru domeniul Arte;
- participarea la dezbateri în foruri științifice privind aspecte inițiale ale cercetării abordate;
- organizarea mesei rotunde cu genericul: „Evaluarea în sistemul de educație și învățământ extrașcolar din Republica Moldova: actualități, provocări, perspective”, cu participarea cadrelor didactice din învățământul extrașcolar cu profil artistic;
- organizarea ședințelor sectorului;
- elaborarea lucrării *Metodologia de evaluare în educația nonformală a elevilor*.

3. **Rezultatele științifice ale cercetărilor efectuate în cadrul proiectului pentru etapa de raportare**

Pe parcursul acestei etape au fost realizate următoarele:

- Au fost analizate sursele informaționale, privind conceptul evaluării în domeniul educației artistice și culturale a elevilor din țările europene;
- Au fost analizate sursele informaționale, privind conceptul evaluării în educația nonformală a elevilor din spațiul țărilor CSI (Federația Rusă și Ucraina);
- Au fost examinate sursele bibliografice privind evaluarea elevilor în instituțiile extrașcolare din România;
- Au fost procesate, analizate și comentate chestionarele aplicate profesorilor, elevilor și părinților antrenați în instituțiile extrașcolare cu profil artistic, în vederea identificării percepțiilor privind procesul instructiv-didactic, dar și a modalităților de evaluare;
- A fost analizată baza normativă de reglementare a educației extrașcolare, cu accentuarea componentei evaluării în demersul educațional nonformal (domeniul *Arte*) din Republica Moldova;
- Au fost dezvoltate principiile de evaluare în învățământul extrașcolar cu profil artistic;
- A fost elaborat cadrul axiologic al evaluării în educația nonformală;
- A fost elaborat și aplicat programul experimental privind metodologia de evaluare în ENF a elevilor pentru domeniul Arte;

- A fost organizată masa rotundă cu genericul: „Evaluarea în sistemul de educație și învățământ extrașcolar din Republica Moldova: actualități, provocări, perspective”, cu participarea cadrelor didactice din învățământul extrașcolar cu profil artistic 12 octombrie, 2022.
- S-a realizat fundamentarea conceptului și structurii metodologiei de evaluare a educației nonformale a elevilor prin elaborarea monografiei colective *Metodologia de evaluare în educația nonformală a elevilor (Instituții de educație și învățământ artistic extrașcolar: școli de arte/muzică)*.

4. Concluzii

Obiectivele propuse pentru anul 2022 au fost realizate. În rezultatul pilotării metodologiei, s-a demonstrat utilitatea ei în realizarea procesului de evaluare eficientă bazată pe următoarele dimensiuni:

- principii și finalități (principii psiho-pedagogice, principiul succesului, principiul motivației, principiul transparenței și participării la procesul evaluării (elev, părinte, reprezentant legal al elevului), etc.);
- competențe/performance artistice (interpretare/exprimare/creație artistică (prin arte); receptare artistică, analiză, reflecție asupra valorilor artei);
- criterii și descriptori de evaluare;
- calificative (excelent, foarte bine, bine, satisfăcător, nesatisfăcător);
- produse de învățare (repertorii/creații artistice interpretate/create);
- contexte și forme de evaluare (concerte, concursuri, festivaluri, expoziții, olimpiade, întâlniri cu artiștii, etc.).

Aplicarea *Metodologiei de evaluare prin descriptori* se prezintă ca un imperativ al procesului educațional extrașcolar, unde predomină factorul implicării active a elevului în procesul didactic, satisfacția de la realizarea anumitor activități, succesul obținut etc. Mai mult decât atât, conform rezultatelor chestionarelor, elevii vin în educația extrașcolară (nonformală) pentru a primi satisfacție și a se detașa de la situațiile anxioase și stresante din învățământul formal.

Atât elevii, cât și profesorii și-au demonstrat interesul și predispunerea spre noua metodologie, reflectate în chestionarele aplicate, dar și în cadrul Mesei rotunde „Evaluarea în sistemul de educație și învățământ extrașcolar din Republica Moldova: actualități, provocări, perspective” din 12 octombrie 2022.

Anexa nr. 2

LISTA lucrărilor publicate

Monografii naționale:

1. Metodologia de evaluare în educația nonformală a elevilor. *Instituții de educație și învățământ artistic extrașcolar: școli de arte/muzică*. (Monografie colectivă, autori: Andrieș V., Cosumov M.,

Nicolaescu Gh.). – Chișinău: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”/Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic, 2022 (C.E.-P. UPSC). – 20222. ISBN:

Articole din reviste editate în străinătate:

1. ANDRIEȘ, V. Regulatory framework for the regulation of extracurricular education in the Republic of Moldova. In: *Journal of romanian literary studies*, numărul 29/ 2022, pp. 365-371 (0,5 c.a.)
2. COSUMOV M. *Conceptual and praxiological premises of musical education throughout life in the educational area of the Republic of Moldova*. În: Review of artistic education, nr. 23-24 din 2022, Artes publishing Iași, România, p. 67-73. ISSN=2069 – 7554 și ISSN-L=2069 – 7554. <https://www.researchgate.net/journal/Review-of-Artistic-Education-2501-238X>

Articole din reviste naționale categoria B:

1. ANDRIEȘ, V. Abordări conceptuale și organizaționale ale educației nonformale a elevilor. În: Revista Univers Pedagogic, Nr. 1, 2022. (0,75 c. a.);
2. ANDRIEȘ, V. Modalități și instrumente de evaluare a elevilor în domeniul educației artistice și culturale în țările europene. În: Revista Univers Pedagogic, Nr. 3, 2022. (0,75 c. a.)
3. COSUMOV, M., GUȚU, E. Arta în dezvoltarea creativității și capacităților cognitiv-logice prin prisma educației formale și nonformale. În: Revista Univers Pedagogic, Nr. 2, 2022. (0,75 c. a.);
4. NICOLAESCU, GH. Educația artistică și evaluarea în sistemul educațional nonformal din Republica Moldova. În: Revista Univers Pedagogic, Nr. 3, 2022. (0,60 c. a.).

Articole în culegeri (naționale / internaționale):

1. ANDRIEȘ, V. National experiences and strategies in the field of non-formal education. In: I.Boldea, C. Sigmirean, D-M Buda (Ed.), *Reading Multiculturalism. Human and Social Perspectives*. Section: Communication, Journalism, Education Sciences, Psychology and Sociology. Arhipelag XXI Press, 2021. ISBN: 978-606-93691-9-7, p 215-220 (0,40 c. a.)
2. ANDRIEȘ, V. Specificul educației artistice și culturale în sistemul învățământului general din Franța. În: Materialele Conferinței științifice internaționale *Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației*, 3 iunie 2022, UBPH din Cahul. (0,3 c.a.);
3. ANDRIEȘ, V. Viziunea elevilor asupra procesului didactic în instituțiile extrașcolare cu profil artistic. În: Materialele Conferinței științifice cu participare internațională *Educația de calitate în contextul provocărilor societale*. Chișinău, 21 octombrie 2022, (0,25 c.a.) ISBN 978-9975-46-638-7
4. COSUMOV, M. *Dimensiuni conceptuale ale evaluării competențelor artistice în contextul educației și învățământului extrașcolar din Republica Moldova* În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale: *Geniu, talent, creativitate – o perspectivă psiho-pedagogică*. Iași, România, 2022, p. 9 -15. ISBN 978-606-685-906-6.
5. COSUMOV M. *Educația și învățământul extrașcolar în Republica Moldova. Context: social, politic, economic, educational*. În volumul „Diversitate Culturală în Spațiul Geografic European” Iași, România, 2022. ISBN 978-606-13-6931-7.
6. COSUMOV, M., NICOLAESCU, GH. Sistemul de evaluare în educația non-formală din țările vecine ale Republicii Moldova. În: Materialele Conferinței științifice cu participare internațională *Educația de calitate în contextul provocărilor societale*. Chișinău, 21 octombrie 2022, (0,9 c.a.). ISBN 978-9975-46-638-7

Teze ale conferințelor științifice:

1. ANDRIEȘ, V. Modelul „Școlii altfel” din România – o nouă perspectivă pentru învățământul general din Republica Moldova. In: *Rezumatele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, 10-11 noiembrie, 2022, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare*. Chișinău: CEP USM, 2022, p.?-?, ISBN ?, in press.

5. ALTE DATE IMPORTANTE (Anexa 3)

DATE

despre activitatea de colaborare în sfera științei și inovării
Colaborarea științifică cu alte organizații din sfera științei și inovării (inclusiv cu instituțiile de învățământ superior)

Organizația Subdiviziunile implicare	Forma de colaborare (<i>proiecte de cercetare, unități comune de cercetare, contracte științifice de parteneriat, organizarea manifestărilor științifice etc.</i>)
Universitatea de Stat din Moldova Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială	Proiect de cercetare

Comunicare orală la conferințe naționale / internaționale

Numele, prenumele autorului	Denumirea comunicării	Conferința
COSUMOV, M.	<i>Conceptual dimensions of the assessment of artistic competences in the context of extracurricular education and education from Republic of Moldova</i>	Ședința Plenară a Conferinței Științifice Internaționale: <i>Geniu, talent, creativitate – o perspectivă psiho-pedagogică</i> , ed. XIII. Iași, România, 20 mai, 2022
ANDRIEȘ, V.	Specificul educației artistice și culturale în sistemul învățământului general din Franța.	Conferința științifică internațională <i>Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației</i> , 3 iunie 2022, UBPH din Cahul
ANDRIEȘ, V.	Viziunea elevilor asupra procesului didactic în instituțiile extrașcolare cu profil artistic. În: <i>Materialele</i> , (0,25 c.a.) ISBN 978-9975-46-638-7	Conferința științifică cu participare internațională <i>Educația de calitate în contextul provocărilor societale</i> . Chișinău, USP „Ion Creangă”, 21 octombrie 2022
ANDRIEȘ, V.	Modelul „Școlii altfel” din România – o nouă perspectivă pentru învățământul general din Republica Moldova.	Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, 10-11 noiembrie, 2022, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, USM.
COSUMOV, M.	Aspecte metodologice de evaluare a performanțelor artistice ale elevilor în sistemul de educație și învățământ artistic din Republica Moldova	Ședința Plenară a Conferinței științifico-practice internaționale ediția a 2-a, „Educația artistică în contemporaneitate: realizări, provocări, perspective”, Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, R. Moldova, 11-12 noiembrie, 2022
COSUMOV, M.	Abordarea holistică a educației muzicale pe tot parcursul vieții: actualități și perspective	Conferința internațională „Arta educației versus Educația artistică”/„The Art of Education versus Artistic Education”, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași, 17-19 noiembrie 2022.

Participări la manifestări științifice, expoziții, work-shop-uri, târguri, mese rotunde

Denumirea manifestării științifice, expoziții, work-shop-urilor, târguri, mese rotunde	Participanți	Tematica prezentărilor	Distincții obținute
Conferința științifică internațională Platforma Europeană pentru Pace, din 24 mai, AȘM	Andrieș V.		certificat
Trening-ul on-line „Strategii de reconfigurare a procesului de învățare din învățământul general: aria curriculară Arte”, 28 iunie 2022	Andrieș V.		
Masa rotundă: „Evaluarea în sistemul de educație și învățământ extrașcolar din Republica Moldova: actualități, provocări, perspective”, cu participarea cadrelor didactice din învățământul extrașcolar cu profil artistic 12 octombrie, 2022.	Andrieș V.	Percepții și perspective de implementare a ECD în instituțiile de învățământ artistic	certificat
Masa rotundă: „Evaluarea în sistemul de educație și învățământ extrașcolar din Republica Moldova: actualități, provocări, perspective”, cu participarea cadrelor didactice din învățământul extrașcolar cu profil artistic 12 octombrie, 2022.	Cosumov M.	Aspecte metodologice de evaluare a competențelor artistice ale elevilor în instituțiile de învățământ artistic (Profil Arte muzicale)”	certificat
Masa rotundă: „Evaluarea în sistemul de educație și învățământ extrașcolar din Republica Moldova: actualități, provocări, perspective”, cu participarea cadrelor didactice din învățământul extrașcolar cu profil artistic 12 octombrie, 2022.	Nicolaescu Gh.	Exigențe și perspective de dezvoltare ale sistemului de educație și învățământ extrașcolar din Republica Moldova	certificat